

Notat om svingteknik og foranhold

Vi har indtil nu arbejdet med teknik – Våbentilpasning, skydestilling, skuldring og kæntring af bøsse i målets retning. Det er teknik, som ligger på rygraden, når den er indlært korrekt.

Sving og foranhold er derimod træning og atter træning.

Anvender vi en patron med en udgangshastighed på 400 m/s vil haglene være 0,0625 sekund om at nå et mål på 25 meters afstand. Hertil kommer forsinkelsen hos skytten, fra han beslutter sig til at afgive skud, til der bliver trykket på aftrækkeren, krudtet forbrænder og haglene forlader løbet.

Vores fuglevildt flyver med hastigheder på mellem 50 og 80 km/t, hvilket svarer til 13 og 22 m/s, så med ovenstående patron vil vores fugl nå at tilbagelægge mellem 0,8 og 1,4 meter, mens haglene flyver fra bøssemunding til målet.

Det kræver derfor træning at lære at bedømme målets vinkel og hastighed, og dermed finde det korrekte foranhold i forhold til vores mål. Her skal vi igen huske på, at afstandsbedømmelse er ekstrem vanskelig, hvis ikke begge øjne er åbne.

Hvordan kan vi opnå det korrekte foranhold?

Der findes 3 grundlæggende svingteknikker til at opnå det ønskede foranhold. Disse 3 teknikker præsenteres herunder, men uanset hvilken af teknikkerne, der benyttes, er det vigtigt, at bøszen føres i målets bane, og ikke "løftes" op til et forventet træfpunkt.

1 Det faste foranhold.

Ved det faste foranhold vil skytten hele tiden forsøge at fastholde det foranhold, han vurderer er det korrekte til det aktuelle mål. Bøszen vil være foran målet i samme afstand hele tiden og den svinges med samme hastighed, som målet bevæger sig. Skuddet afgives når skytten er klar og i balance.

2 Gennemsving

Ved gennemsving starter skytten med bøszen bag målet, og skytten svinger hurtigere end målets fart og svinget forløber i målets bane. Da der svinges hurtigere end målet bevæger sig, vil målet blive indhentet og overhalet. Skuddet afgives når skytten føler, at det rigtige foranhold er opnået. Alt efter hvor hurtigt der svinges i forhold til målets hastighed, skal skuddet afgive før / under / efter passage af målet.

3 Det accelererende foranhold / Point and swing.

Ved det accelererende foranhold peger skytten på målet og følger det over en strækning. Herved fornemmer skytten målets retning og hastighed, som efterfølgende kan bruges til at fastlægge foranholdet. Når skytten har "lært" retning og hastighed på målet, accelereres svinget og der oparbejdes et korrekt foranhold, og skuddet afgives.

Teknikken kan bruges til alt undtagen korte hold med begrænset tid og plads. Teknikken vil være at foretrække ved lange skudhold, skæve vinkler og hvor der ingen baggrund er til at hjælpe med at bedømme afstand og hastighed.

Eftersving

Uanset hvilken teknik, der vælges, er det meget vigtigt, at skytten husker sit eftersving – det vil sige, fortsætte svinget nogle meter efter at skuddet er afgivet - og ikke stopper svinget i forbindelse med skudafgivelse. Stoppes svinget, mistes det foranhold, der er oparbejdet.

Når der skydes bagved målet, er det lige så ofte manglende eftersving, der er skyld i den manglende træffer som for lidt foranhold.

Hvordan gives svinget?

Hvordan svinget skabes er ikke uden betydning. Svinget bør skabes i Kroppen. Skabes svinget i armene, vil skytten ofte flytte bøssen i forhold til øjet, og derved trække den ud af målets bane.

Hvilken svingteknik bør jeg instruere i?

Instruktionen i svingteknik bør som al anden instruktion tage udgangspunkt i skytten. De to væsentlige faktorer er skyttens niveau, og hvad der falder naturligt.

Herunder grovinddeles skytters niveau i tre kategorier.

Nye skytter hvor det grundlæggende - Våbentilpasning, skydestilling og skuldring - endnu ikke er på plads. Hos disse skytter sættes der ikke fokus på foranhold og sving. Angiv blot, at man skal foran målet og afgive skud.

Urutinerede skytter hvor den grundlæggende våbenhåndtering er på plads. Observer da, hvad der falder mest naturligt for skytten, præsenter de tre svingteknikker og anbefal en teknik på baggrund af det observerede, men tag også en snak med ham om, hvad han forventer af skudsituationer, da teknikken skal tilpasse dette.

For langt de fleste urutinerede skytter, vil det faste foranhold, være svært at administrere, da der på intet tidspunkt er kontakt mellem løbene og målet. Derimod får de fleste hurtigt succes med gennemsving eller accelererende foranhold.

Rutinerede skytter vil typisk have lagt sig fast på en svingteknik, og instruktørens opgave er her at finde fejl i udførelsen af teknikken. Det anbefales kun at ændre på skyttens svingteknik, hvis skytten overhovedet ikke kan få det til at fungere. Benytter han forskellige teknikker, tag en snak med ham om hvorfor. Er det til forskellige duer (afstand, retning eller vinkel), kan der være en god ide med forskellige teknikker, bare han er bevidst om forskellen.

Selv om man har valgt at støtte sig til en specifik svingteknik, skønnes det, at mange skytter anvender en blanding af teknikkerne i praksis. En rutineret skytte vil på sine bedste dage, ikke kunne forklare, hvordan han opnåede det ønskede foranhold. Dette skyldes at kroppen, igennem megen træning, selv tilpasser og justerer svinghastighed og svingteknik.

En anbefaling

Da man som instruktør vil komme til at instruere i alle 3 svingteknikker, kan det kun anbefales at man som instruktør selv har afprøvet teknikkerne.